

MINISTERUL TRANSPORTURILOR,
INFRASTRUCTURII ȘI COMUNICAȚIILOR

CABINET MINISTRU

Nesecret

APROB,
Ludovic ORBAN,
Prim-Ministru al
Guvernului României

MEMORANDUM

De la: Lucian Nicolae BODE,
Ministrul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor

Avizat: Bogdan Lucian AURESCU,
Ministrul Afacerilor Externe

Ion ȘTEFAN,
Ministrul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației

Costel ALEXE
Ministrul Mediului, Apelor și Pădurilor

Marcel Ion VELA ,
Ministrul Afacerilor Interne

Vasile-Florin CÎȚU,
Ministrul Finanțelor Publice

Ioan Marcel BOLOȘ,
Ministrul Fondurilor Europene

Tema: Aprobarea inițierii negocierii „Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind aspectele tehnice, financiare, juridice și organizatorice referitoare la construirea, exploatarea, întreținerea și repararea podului rutier de frontieră între cele două state, peste râul Prut, între localitățile Ungheni (România) - Ungheni (Republica Moldova)”

I. Necesitatea încheierii acordului

I.1. În cursul anului 2013, în cadrul contactelor bilaterale la nivel de prim-miniștri din România și Republica Moldova, a fost abordată problema construirii de poduri peste râul Prut. La propunerea părții române, ca această problemă să aibă o abordare structurată, coordonată a părților, dublată de adecvarea inițiativelor bilaterale în domeniul infrastructurii la marile axe trans-europene de transport, miniștrii transporturilor de la București și Chișinău au primit mandat din partea prim-miniștrilor din România și Republica Moldova, să identifice din propunerile deja avansate, cele mai oportune proiecte de poduri peste Prut, în vederea realizării unui demers comun (România-Republica Moldova) pe lângă Comisia Europeană. Acest demers a fost urmat de transmiterea scrisorii comune a prim-miniștrilor din România și Republica Moldova către Președintele Comisiei Europene și către vice-președintele CE și comisar pe transporturi. În scrisoarea de răspuns a comisarului pe transporturi, Siim KALLAS, nr.DO/hk - D(2013) Ares din 06.12.2013, prezentată în Anexa nr.1 care face parte integrantă din prezentul Memorandum, legată de finanțarea unor proiecte mari de axe trans-europene de transport, în ceea ce privește proiectul Podului Ungheni-Ungheni se menționează:

- ➔ Modernizarea tronsonului rutier transfrontalier Iași - Ungheni și construcția podului Ungheni-Ungheni, ca parte a rețelei TEN-T centrală pe teritoriul României, se poate încadra ca proiect eligibil pentru a aplica pentru finanțare din fonduri europene;
- ➔ Angajamentul UE de continuare a utilizării resurselor financiare existente, pentru a ajuta țările vecine de a implementa reformele necesare pentru realizarea de conexiuni de transport mai bune cu UE, cum este facilitatea de investiții pentru vecinătate (*Neighbourhood Investment Facility NIF*) instrument prin care se pot atrage fonduri de la instituțiile financiare internaționale pentru proiectele de infrastructură de transport prioritare ale Republicii Moldova.

În prezent, în cazul României, construcția podului Ungheni-Ungheni face parte din lucrările la autostrada Târgu Neamț - Iași - Ungheni, lucrări cuprinse în Master Planul General de Transport al României eligibile pentru finanțare din fonduri europene, în perioada de programare 2014-2020, dacă se activează clauza de reformă structurală. Ca urmare la data de 05.10.2018 a fost semnat contractul de finanțare pentru proiectul „Sprijin pentru pregătirea documentației tehnico-economice pentru Proiectul elaborare studiu de fezabilitate pentru pod peste Prut la Ungheni”. Pentru realizarea obiectivului de infrastructură care traversează linia de frontieră dintre România și Republica Moldova este necesară coordonarea acțiunilor la nivelul autorităților centrale și locale implicate, prin crearea cadrului juridic corespunzător.

I.2. La data de 10.07.2014 a fost încheiat la București *Memorandumul de Înțelegere între Departamentul pentru proiecte de Infrastructură, Investiții Străine, Parteneriat Public-Privat și Promovarea Exporturilor pentru și în numele Guvernului României și Ministerul Transporturilor și Infrastructurii din Republica Moldova*. Minuta întâlnirii în cadrul căreia a fost semnat acest document menționează podul de la Ungheni (România) - Ungheni (R. Moldova) ca fiind un proiect comun, considerat drept prioritar.

În acest context, având în vedere interesul celor două părți față de proiect, se impune încheierea unui acord internațional pentru reglementarea condițiilor realizării acestui obiectiv de infrastructură.

I.3. În cazul părții române, necesitatea reglementării lucrărilor de infrastructură transfrontaliere printr-un acord internațional rezidă în temeiul prevederilor art. 15 al Ordonanței de Urgență nr.105/2001 privind frontiera de stat a României, în conformitate cu care „*[r]egulile de exploatare și întreținere privind podurile, căile ferate și rutiere, liniile de comunicații și apele care intersectează linia frontierei de stat ori au ax comun cu aceasta sunt stabilite prin acorduri, convenții și înțelegeri încheiate de statul român cu statele vecine*”.

În considerarea acestor aspecte, partea română a elaborat proiectul „*Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind aspectele tehnice, financiare, juridice și organizatorice referitoare la construirea, exploatarea, întreținerea și repararea podului rutier de frontieră între cele două state, peste râul Prut, între localitățile Ungheni(România) - Ungheni (Republica Moldova)*”, în continuare denumit „*Acord*”, prezentat în Anexa nr.2 care face parte integrantă din prezentul Memorandum.

II. Prevederile *Acordului*

În conformitate cu prevederile *Acordului*, obligațiile părților contractante (cele două guverne) sunt următoarele:

- **Guvernul României** va asigura finanțarea pentru proiectul preliminar al Obiectivului (*podul propriu-zis și cele două sisteme de infrastructură conexe până la punctele de legătură cu infrastructurile rutiere existente pe teritoriul României și teritoriul R. Moldova*), pentru construcția podului propriu-zis și construcția infrastructurii conexe inclusiv a punctului de trecere a frontierei de pe teritoriul României, inclusiv evaluarea impactului de mediu (*art. 8 al Acordului*).
- **Guvernul R. Moldova** va asigura finanțarea pentru construcția infrastructurii conexe de pe teritoriul Republicii Moldova și va furniza informațiile privind factorii de mediu de pe teritoriul statului său, necesare efectuării evaluării impactului asupra mediului (*art. 8.3 și art. 5.2 ale Acordului*).
- **Obligații comune ale celor două părți contractante**, prin care părțile vor:
 - asigura terenul de construcție pe teritoriul statului său, care va fi exonerat de orice drepturi reale sau de orice alte pretenții de drept de proprietate ale terților (inclusiv pentru facilitățile existente și instalațiile aparținând Obiectivului) (*art. 10.1 al Acordului*);
 - facilita accesul la acesta, în conformitate cu programul de construcție și va facilita obținerea aprobărilor, avizelor sau autorizațiilor de construcție legate de Obiectiv (*art. 10.2 al Acordului*);
 - încuraja participarea firmelor naționale la toate activitățile. Aceste activități vor fi desfășurate într-o manieră deschisă și transparentă;

- lua toate măsurile necesare pe perioada construirii, exploatării, întreținerii și reparării *Obiectivului* pentru prevenirea deteriorării stării/potențialului corpului de apă de suprafață aferent precum și de protecție împotriva oricărei forme de poluare și de modificare a caracteristicilor acestuia (*art.5 al Acordului*);
- asigura că pe perioada construirii, exploatării, întreținerii și reparării *Obiectivului* sunt respectate prevederile naționale și internaționale în domeniul protecției mediului, inclusiv în ceea ce privește evaluarea impactului asupra mediului, protecția apelor râului Prut, precum și protecția habitatelor și a speciilor și vor asigura evaluarea comună a impactului asupra mediului pe care îl are *Obiectivul* (*art.5 al Acordului*);
- stabili un sistem de control în punctele internaționale de trecere a frontierei Ungheni (România) - Ungheni (Republica Moldova) pentru traficul internațional de persoane, precum și pentru traficul internațional de mărfuri cu respectarea prevederilor legislației bilaterale în vigoare și a legislației interne în vigoare pe teritoriul fiecărui stat (*art. 7 al Acordului*).
- încheia acorduri bilaterale subsecvente stabilind:
 - modul de colectare și de distribuire a veniturilor;
 - organismul însărcinat cu auditul general (calcularea și contabilitatea costurilor și alte activități legate de audit);
 - alte probleme legate de exploatarea, întreținerea și repararea *Obiectivului*.

Ulterior dării în exploatare a podului, *părțile contractante* vor stabili de comun acord oportunitatea și necesitatea aplicării unor tarife de trecere și nivelul acestora, precum și modul de încasare și distribuire a tarifelor încasate.

Odată cu punerea podului în funcțiune, România va deveni proprietarul podului propriu-zis, a infrastructurii rutiere conexe de pe teritoriul său și a punctului de trecere frontieră de pe teritoriul României, iar Republica Moldova va deveni proprietarul infrastructurii rutiere conexe de pe teritoriul său și a punctului de trecere frontieră de pe teritoriul Republicii Moldova.

Părțile contractante, ulterior dării în exploatare a *Obiectivului*, se angajează să ia măsuri de întreținere și reparare a acelei părți de infrastructură aflate în proprietatea sa.

Acordul reglementează ca o dată la 2 ani să fie realizate Auditul tehnic și, respectiv, auditul financiar asupra *Obiectivului* și modul de suportare al cheltuielilor cu aceste audituri.

Autoritățile Competente pentru implementarea *Acordului* vor fi:

- pentru Guvernul României: - Ministerul Transporturilor Infrastructurii și Comunicațiilor
- Ministerul Finanțelor Publice - Direcția Generală a Vămirilor
- pentru Guvernul R. Moldova: - Ministerul Economiei și Infrastructurii.

În baza *Acordului* se va înființa o *Comisie mixtă* care va avea ca scop coordonarea tuturor activităților referitoare la proiectarea și construirea Obiectivului. Ulterior dării în folosință a Obiectivului, *Comisia Mixtă* va avea ca scop analizarea modului de exploatare, întreținere și reparare pe baza raportului auditului tehnic, stabilind măsuri corespunzătoare. *Comisia Mixtă* va avea 2 copreședinți din cadrul *Autorităților Competente*, la nivel de secretar de stat pentru Guvernul României și, respectiv, ministru adjunct pentru Guvernul R. Moldova.

Acordul nu aduce atingere drepturilor și obligațiilor părților care rezultă din alte acorduri internaționale la care cele două state sunt părți, inclusiv drepturilor și obligațiilor României care decurg din calitatea sa de stat membru al Uniunii Europene.

Prezentul Acord se aplica de la data semnării și va intra în vigoare la data ultimei notificări prin care părțile se informează reciproc cu privire la îndeplinirea procedurilor interne necesare.

III. Componenta delegației de negociatori a părții române

Componenta delegației de negociatori a părții române va fi alcătuită din reprezentanți ai autorităților / instituțiilor publice / agenților economici, denumite / denumiți în continuare instituții, prevăzute / prevăzuți în Anexa nr.3 care face parte integrantă din prezentul Memorandum.

Președintele comisiei de negociere a părții române va fi reprezentantul Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, la nivel de secretar de stat.

Față de cele de mai sus, propunem:

1. aprobarea textului proiectului „*Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova privind aspectele tehnice, financiare, juridice și organizatorice referitoare la construirea, exploatarea, întreținerea și repararea podului rutier de frontieră între cele două state, peste râul Prut, între localitățile Ungheni (România) - Ungheni (Republica Moldova)*” în forma prezentată în Anexa nr.2.
2. inițierea negocierilor cu autoritățile din Republica Moldova pe baza textului proiectului *Acordului* în forma propusă de partea română (Anexa nr.2).
3. aprobarea componentei delegației de negociatori a părții române în forma prezentată în Anexa nr.3.

Anexele 1 - 3 fac parte integrantă din prezentul Memorandum.

București, 2020